

Taloudellinen mielenrauha 2022

Taustaa Taloudellinen mielenrauha tutkimuksesta

Danske Bank on selvittänyt pohjoismaalaisten taloudellisen mielenrauhan tasoa vuodesta 2018. Kesällä 2022 toteutettiin viides mittaus. Kyselyissä on selvitetty suomalaisten käsitystä omasta taloustilanteestaan nyt ja tulevaisuudessa sekä suomalaisten kokema taloudellista mielenrauhaa.

Taloudellisen mielenrauhan tasoa seurataan vuosittain Pohjoismaissa Danske Bankin kehittämän indeksin avulla. Taloudellisen mielenrauhan indeksi on rakennettu kysymyksistä, jotka mittaavat ihmisten luottavaisuutta omaan taloudelliseen tilanteeseensa, talouteen liittyvien huolten määrää sekä taloudellisen tilanteen tulevaisuudennäkymiä. Vuoden 2022 kyselytutkimukseen vastasi 3013 suomalaista ja kaikissa pohjoismaissa vastaajia oli yhteensä 6049. Kyselytutkimuksen aineisto kerättiin Suomessa 27.6.-9.7.2022.

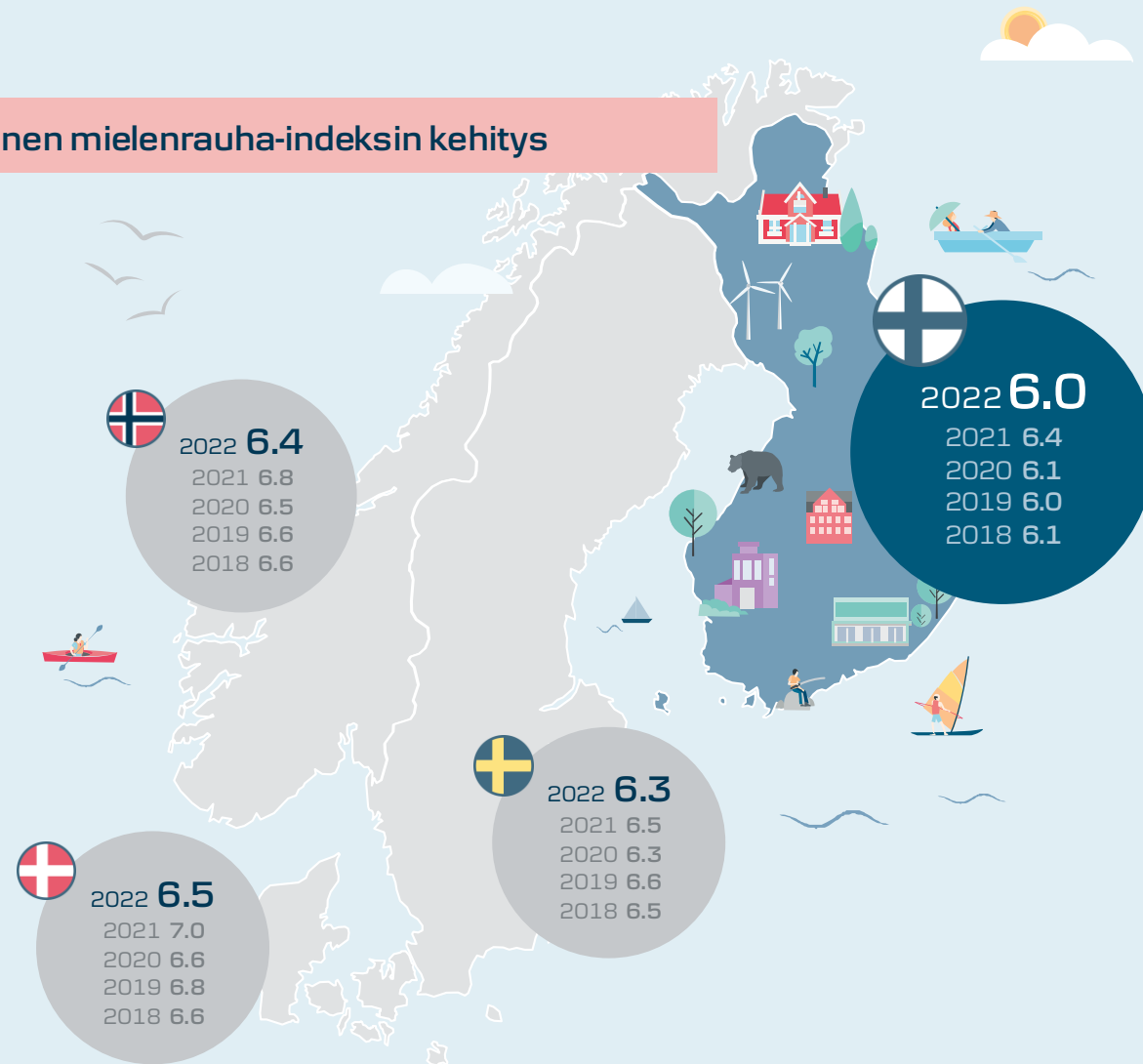
Taloudellinen mielenrauha järkkyi vuonna 2022

Vuosi 2022 järkytti selvästi pohjoismaalaisten, myös suomalaisten taloudellista mielenrauhaa. Taustalla vaikuttavat varmasti maaliskuussa alkanut Ukrainan sota ja sen aiheuttama energiakriisi, korkojen nousu sekä inflaatio.

Esimerkiksi tulojen ja menojen yhteensovittaminen on vaikeutunut sekä naisilla että miehillä. Naisilla tilanne on miehiä vielä hankalampi, ja naiset huolehtivat erityisesti päivittäisten kulujen kattamisesta.

Suomalaiset suhtautuvat jo kolmatta vuotta Pohjoismaiden optimistisimmin tulevaisuuden taloudelliseen tilanteeseensa. Kuitenkin optimististen määrä on selvästi laskussa. Uskomme kuitenkin edelleen muita pohjoismaalaisia useammin, että taloudellinen tilanteemme on nykyistä parempi viiden vuoden kuluttua.

Taloudellinen mielenrauha-indeksin kehitys

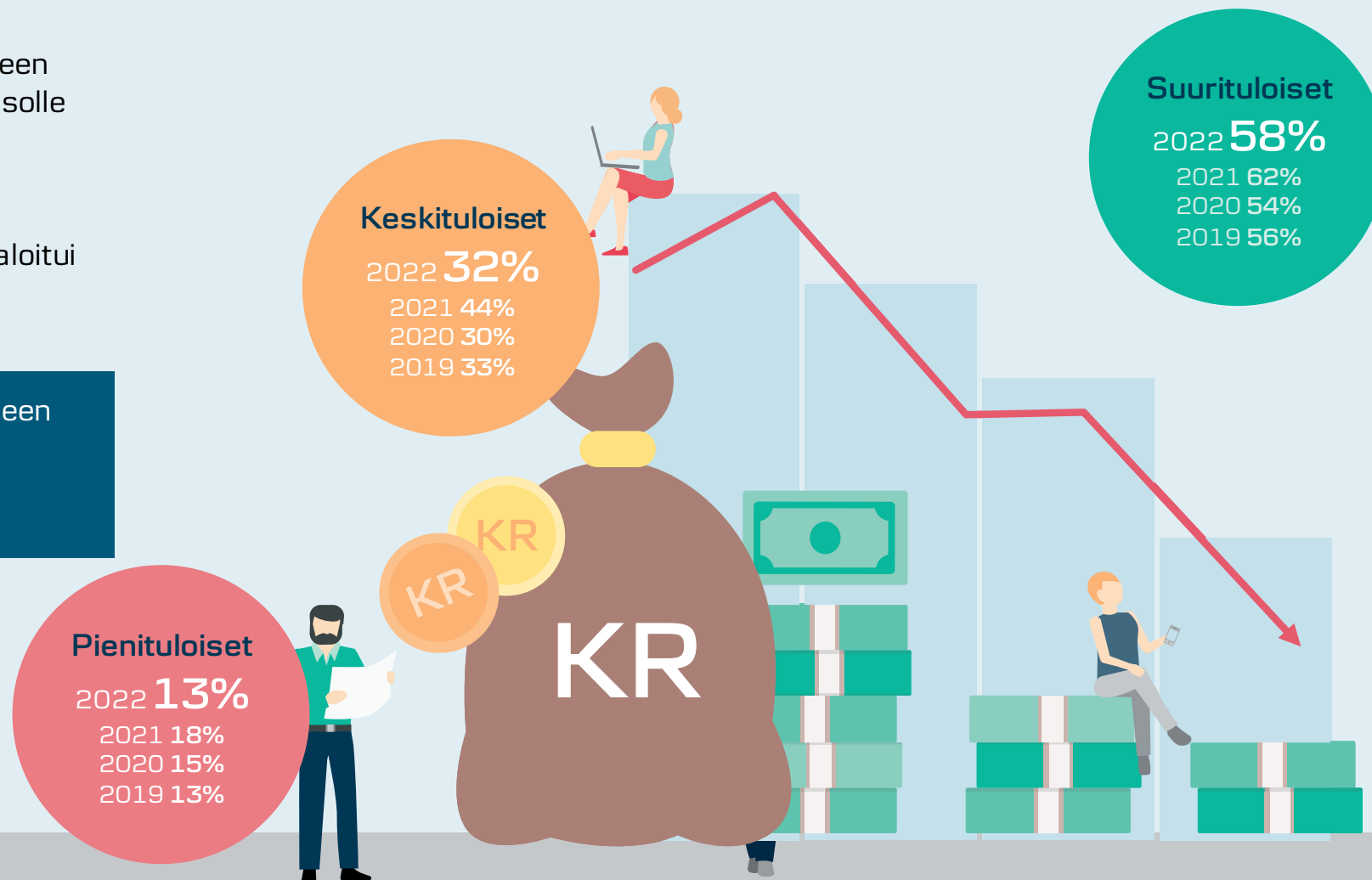
Luottamus omaan taloudelliseen tilanteeseen laski eniten keskituloisilla

Edellisen vuoden lupaavan nousun jälkeen suomalaisten luottavaisuus omaan taloudelliseen tilanteeseensa on laskenut takaisin samalle tasolle kuin keväällä 2020.

Luottamus omaan taloudelliseen tilanteeseen laski kaikissa tuloluokissa, mutta tilanne hankaloitui etenkin keskituloisilla.

Missä määrin suhtaudut nykyiseen taloudelliseen tilanteeseesi luottavaisesti?

Luottavaisesti suhtautuvien osuus
(Henkilökohtaisten tulojen mukaan)

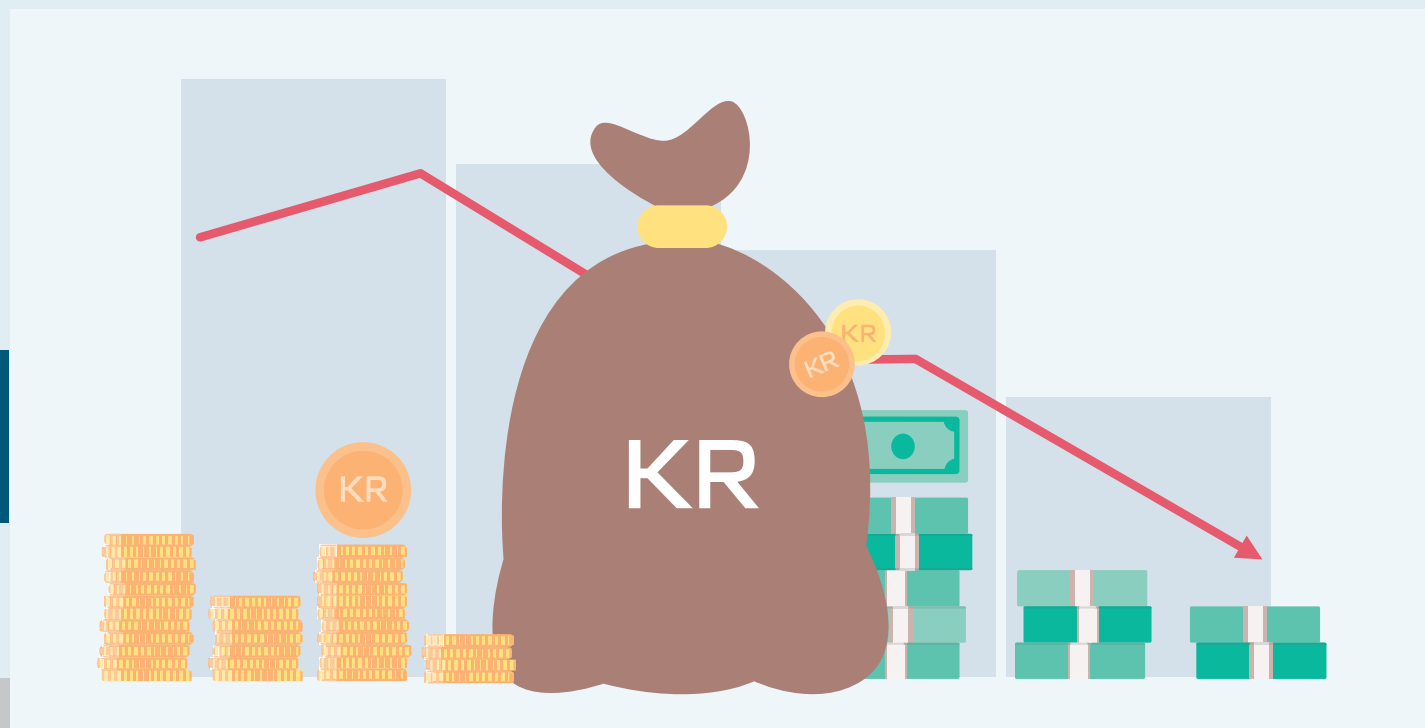
Vaikeudet näkyvät tulojen ja menojen yhteensovittamisessa

- Helppoa
- Ei helppoa eikä vaikeaa/
En osaa sanoa
- Vaikeaa

Keskituloisten vaikeudet näkyvät erityisesti tulojen ja menojen yhteensovittamisessa. Vaikeudet tulojen ja menojen yhteensovittamisessa ovat lisääntyneet myös pienituloisilla. Suomalaiset huolehtivat erityisesti rahojen riittävydestä kulutuskohteisiin, kuten vuokraan, ruokaan ja vaatteisiin.

Julkisuudessa puhutaan tällä hetkellä paljon nimenomaan arjen kustannusten kasvamisesta ja huolesta tulevaa kohtaan. Yleinen keskustelu ja hintojen nousu saa ihmiset seuraamaan omaa kulutustaan aktiivisemmin ja valitsemaan rahojen käyttökohteet aiempaa tarkemmin.

Onko sinusta yleisesti ottaen vaikeaa vai helppoa sovittaa tulosi ja menosi yhteen?
(Henkilökohtaisten tulojen mukaan)

Lähes puolet pienituloisista on jatkuvasti huolissaan rahojensa riittävydestä

43 prosenttia pienituloisista on jatkuvasti huolissaan rahojensa riittävydestä. Myös yhden aikuisen taloudessa asuvat, sekä lapsettomat että yksinhuoltajat, ovat useammin huolissaan rahojensa riittävydestä kuin vastaajat keskimäärin. Muutoin lapsettomat henkilöt ovat rahojen riittävyden suhteen huomattavasti huolettomampia kuin ne, joiden taloudessa asuu lapsia.

Ihmisillä on yhä vaikeampaa säästää pahan päivän varalle tai suurempaa investointia varten, kun rahaa ei jää yli pakollisten menojen jälkeen. Kyselyssä vastaajien suurin taloudellinen huolenaihe olikin, etteivät he uskoneet heillä olevan varaa yllättäviin menoihin.

Kuinka usein olet huolissasi siitä, saatko rahasi riittämään kaikkeen tarvittavaan?
Viikoittain tai useammin huolissaan olevat
 (Henkilökohtaisten tulojen mukaan)

Pienituloiset

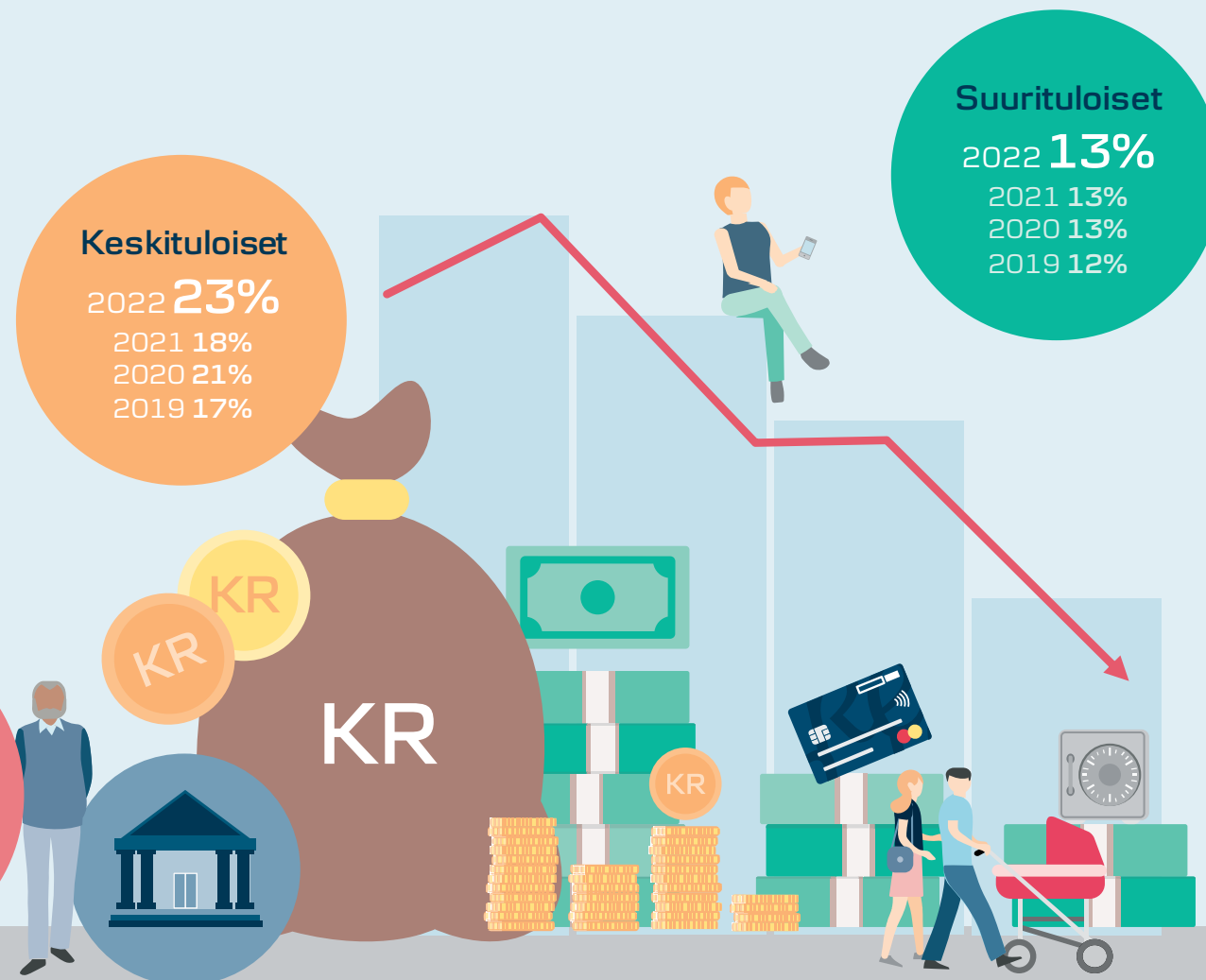
2022 **43%**
 2021 37%
 2020 39%
 2019 41%

Keskituloiset

2022 **23%**
 2021 18%
 2020 21%
 2019 17%

Suurituloiset

2022 **13%**
 2021 13%
 2020 13%
 2019 12%

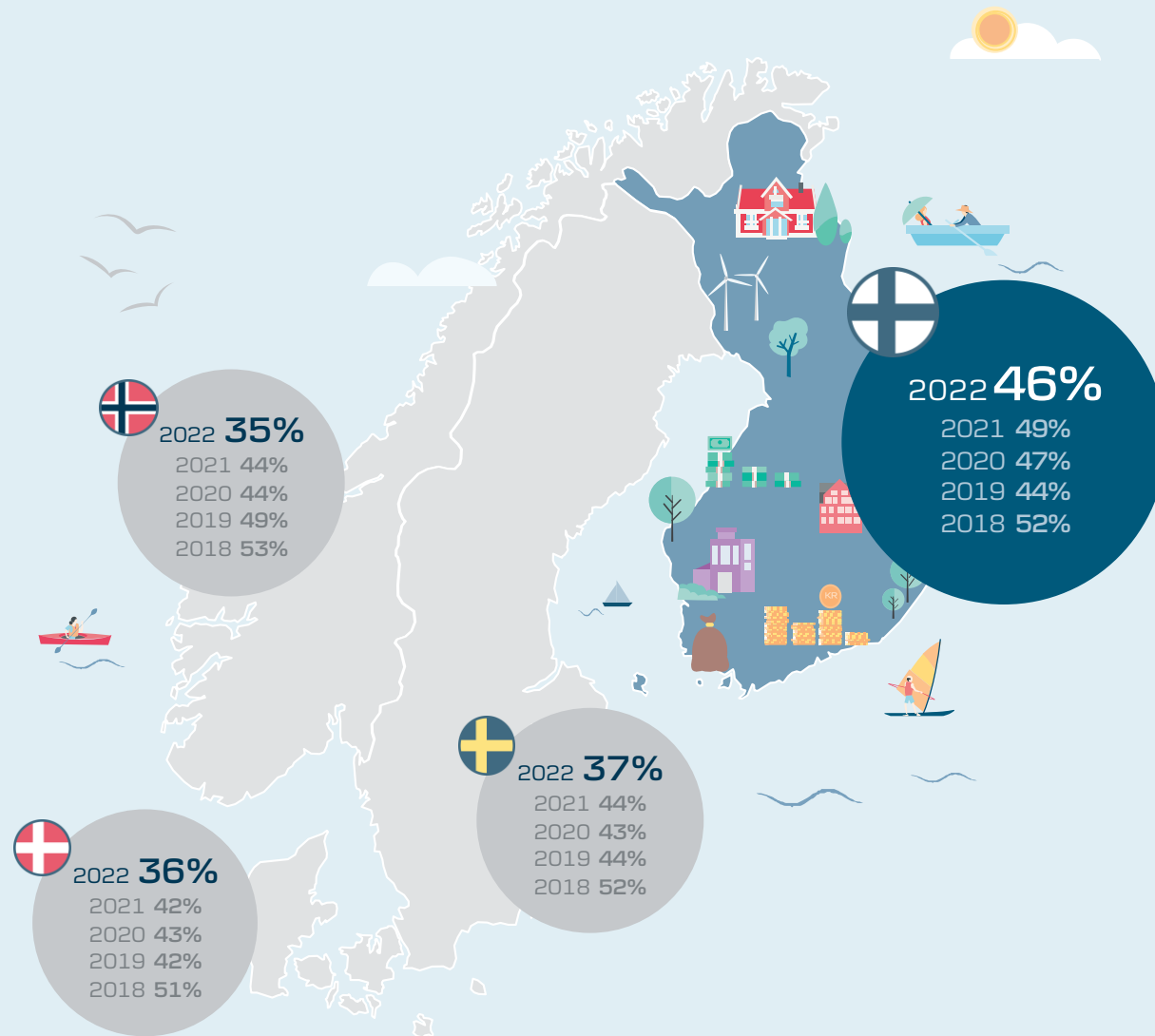
Myös tulevaisuuden taloustilanne näyttää synkemmältä

Suomalaiset suhtautuvat jo kolmatta vuotta Pohjoismaiden optimistisimmin tulevaisuuden taloudelliseen tilanteeseensa. Kuitenkin optimististen määrä on selvästi laskussa. Sama on nähtävissä myös Tilastokeskuksen mittaamasta kuluttajien luottamuksesta: kuluttajien odotus seuraavien 12 kuukauden kehityksestä on hyvin synkkä.

Ainoastaan suurituloisimmat uskovat, että taloudellinen tilanne parantuu jatkossa suhteessa nykytilanteeseen.

Millainen odotat taloudellisen tilanteesi olevan 5 vuoden kuluttua suhteessa nykytilanteeseen?

Vastajat, jotka odottavat taloudellisen tilanteensa olevan parempi

Lasikatto lompakossa pysyy – Naisten taloudellinen mielenrauha edelleen miehiä huonompi

Sekä miesten että naisten taloudellinen mielenrauha on laskenut, mutta naisten luottamus arjen kuluista suoriutumiseen on laskenut suhteessa miehiä enemmän. Naiset huolehtivat entistä enemmän päivittäisten kulujen kattamisesta, kun taas miesten taloudellisen mielenrauhan lasku näkyy enemmän omaan talouteen liittyvän luottavaisuuden laskuna ja pessimismin nousuna.

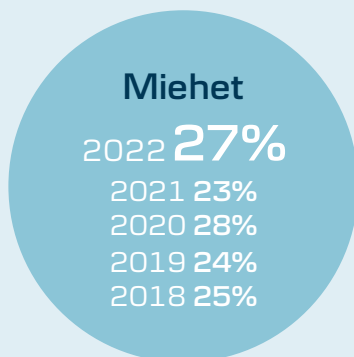
Erot naisten ja miesten taloudellisen mielenrauhan suhteen voidaan ainakin osittain selittää tuloerojen avulla. Kuitenkin myös samassa tuloluokassa olevien naisten ja miesten välillä on nähtävissä pieniä eroja. Miehet kaikissa tuloluokissa näyttävät huolehtivan rahojen riittävydestä hieman samoissa tuloluokissa olevia naisia harvemmin. Tulosta selvittävä tekijä saattaa olla myös se, että perheissä, joissa vanhemmat ovat eri sukupuolta, perheen niin kutsutut metatyöt jäävät edelleen useammin naisen harteille. Työt pitävät sisällään arjen organisointia, päivittäistavaroiden hankkimisen suunnittelua ja siihen liittyvää arjen talousasioista huolehtimista.

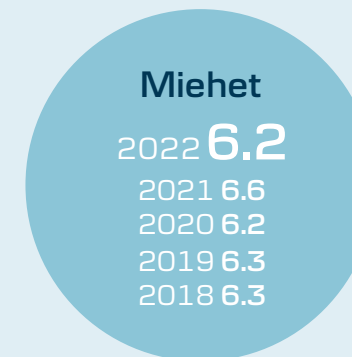
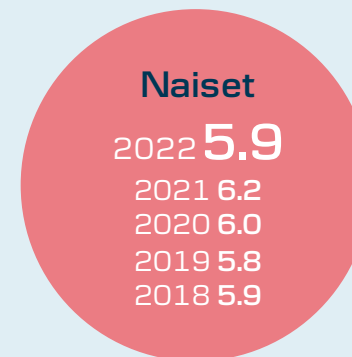

Naisten ja miesten taloudellinen mielenrauha lukuina

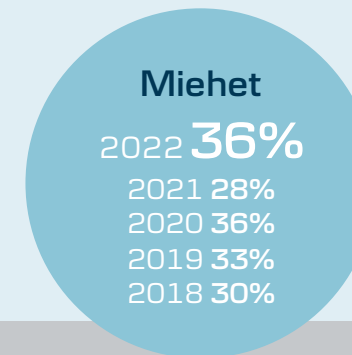
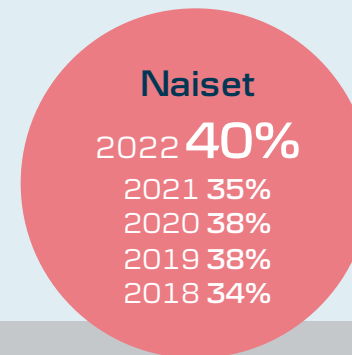
Viikottain tai useammin huolissaan siitä, saako rahat riittämään kaikkeen tarvittavaan

Taloudellinen mielenrauha sukupuolten välillä vuosina 2018–2022 Suomessa

Oletko yleisesti ottaen pessimistinen vai optimistinen taloudellisen tilanteesi suhteen?
Pessimistisesti taloustilanteeseensa suhtautuvat

Taloudellinen mielenrauha vuonna 2022 - Yhteenveto

